

**Профіль освітньої програми із спеціальності 013 Початкова освіта
освітня програма Початкова освіта. Інклюзивна освіта**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти Кафедра початкової освіти
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Обмеження щодо форм навчання	Денна, заочна
Освітня кваліфікація	Бакалавр початкової освіти
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти «Бакалавр» Спеціальність 013 Початкова освіта Освітня програма «Початкова освіта. Інклюзивна освіта» Вчитель початкової школи. Асистент учителя закладу загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням
Передумови	На основі повної загальної середньої освіти, диплому молодшого спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська
Опис предметної області	Об'єкт вивчення: є цілісний педагогічний процес, зокрема, методики навчання учнів початкової школи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, концептуальні основи освітньої інклюзії. Цілі навчання: підготовка здобувачів здатних до організації освітньої, виховної та розв'язкової роботи в закладі загальної середньої освіти, інклюзивному освітньому середовищі початкової школи, здійснювати методично-просвітницьку, педагогічну та виховну діяльність з урахуванням принципу дитиноцентризму, здоров'язбереження осіб з особливими освітніми потребами, здатних критично оцінювати сучасний стан початкової освіти та реалізовувати ефективні способи взаємодії всіх учасників освітнього процесу в початковій школі закладів загальної середньої освіти.

	<p>Теоретичний зміст предметної області: концепції, принципи, які формують професійну компетентність фахівця в галузі початкової освіти: основні методики навчання та виховання дітей в початковій школі, в т. ч. в інклюзивному класі, організації інклюзивного освітнього середовища початкової школи.</p> <p>Методи, методики та технології: словесні, наочні, практичні, практико-теоретичні, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, проблемні, дослідницькі, індуктивні, дедуктивні; здоров'язбережувальні технології, інформаційно-комунікаційні технології, комунікативно-мовленнєві, соціально-комунікативні, розвиткові, діагностичні, пропедевтичні, особистісно зорієнтовані, діяльнісні, індивідуально-диференційованого навчання та методики виховного спрямування.</p> <p>Інструменти та обладнання: комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних, сучасні інформаційні та комунікаційні технології (зокрема, платформа Moodle).</p>
<p>Академічні та професійні права випускників</p>	<p>Можливість навчання за програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
<p>2 – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти</p>	
<p>Обсяг освітньої програми ЄКТС</p>	<p>Обсяг освітньо-професійної програми бакалавра на основі повної загальної середньої освіти або диплома молодшого спеціаліста становить 240 кредитів ЄКТС. Обов'язкові освітні компоненти – 180 кредитів ЄКТС, 5400 год.</p> <p>Вибіркові освітні компоненти – 60 кредитів ЄКТС, 1800 год.</p> <p>25% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю.</p>
<p>3 – Мета освітньої програми</p>	
<p>Забезпечити освіту із широким доступом до працевлаштування, підготувати здобувачів до знайомлення з сучасними уявленнями про цілі і завдання початкової освіти, проблеми навчання і виховання школярів закладів загальної середньої освіти, традиційні та інноваційні підходи до їх вирішення; опанування предметно-спеціальними (фаховими) і загальними</p>	

(міжособистісними, системними) компетенціями; здобуття базових знань про теоретико-методологічні засади й ключові результати досліджень з психолого-педагогічних проблем та професійної підготовки здобувачів. Успішне завершення програми передбачає здобуття фундаментальних та професійно-орієнтованих знань та вмінь, здатності вирішувати типові професійні завдання в галузі початкової та інклюзивної освіти, інтересу до професійної діяльності для подальшого навчання.

4 – Характеристика освітньої програми

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування і розвиток професійної компетентності для здійснення інноваційної діяльності щодо організації освітнього середовища початкової школи з урахуванням сучасних вимог галузевого законодавства та нормативно-інструктивних матеріалів у сфері початкової та інклюзивної освіти. Акцентує увагу на компетентностях фахівця педагогічної галузі, здатного організувати освітнє середовище для дітей молодшого шкільного віку, в т.ч. і дітей з особливими освітніми потребами.
Особливості програми	Програма побудована на дослідницькому, практико-орієнтованому та компетентнісному підходах; на засадах формування універсальних компетентностей (soft skills). Особливостями програми є: <ul style="list-style-type: none"> - досвід організації роботи з молодшими школярами та з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання; - можливість застосування наукової інфраструктури університету для проведення фундаментальних та прикладних досліджень у галузі початкової та інклюзивної освіти на базі лабораторій університету (Педагогічна лабораторія початкової школи, Центр корекційно-розвивальних технологій, Лабораторія психофізіологічних досліджень); - дотримання стандартів академічної доброчесності.

5 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Випускників програми призначено для освітньо-виховної, науково-методичної та організаційно-навчальної діяльності в системі освіти України відповідно до отриманої спеціальності. Здобувач освітнього ступеня бакалавра готується для
--	---

	здійснення освітньо-виховної діяльності на основі сучасних наукових досягнень педагогічної теорії та практики. Бакалавр може бути використаний для роботи в закладах освіти, освітньо-виховних, наукових і методичних установах на посадах, передбачених для заміщення спеціалістами з вищою освітою типовими номенклатурами посад.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
6 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий та практико-орієнтоване навчання. Лекції, семінарські та практичні заняття в малих групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами, підготовка дипломної роботи (не обов'язкова за освітньо-професійною програмою).
Оцінювання	Бально-накопичувальна система, що передбачає оцінювання здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний контроль, поетапний, модульний, підсумковий контроль, письмові, усні екзамени, тестування, есе, презентації, заліки з навчальної та виробничої практики (педагогічної).
7 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 3. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 4. Здатність до розуміння предметної області та

	<p>розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 9. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 12. Володіння однією з іноземних мов на рівні професійного і побутового спілкування.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність ефективно працювати в умовах сучасної початкової школи.</p> <p>ФК 2. Здатність працювати з інформацією і знаннями з методик в галузі початкової освіти та освітніх педагогічних технологій.</p> <p>ФК 3. Здатність планувати психолого-педагогічну діяльність, усвідомлювати мету та конкретизувати її у завданнях.</p> <p>ФК 4. Здатність здійснювати навчання та виховання учнів відповідно до психолого-педагогічних закономірностей і принципів.</p> <p>ФК 5. Здатність визначати зміст, основні форми та методи навчально-виховної роботи.</p> <p>ФК 6. Здатність поєднувати навчальну та позанавчальну роботу для досягнення поставленої мети.</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати досягнення психолого-педагогічної науки та практики у власній діяльності.</p> <p>ФК 8. Здатність до моделювання навчально-виховного процесу у загальноосвітньому навчальному закладі (в</p>

т. ч. й інклюзивному), методів планування навчально-виховного процесу у ЗЗСО.

ФК 9. Здатність до розроблення програм та методик, технологій навчання і виховання молодших школярів.

ФК 10. Здатність демонструвати глибокі знання з методик та технологій навчання в початковій школі.

ФК 11. Здатність застосовувати знання при вирішенні складних задач і проблем у процесі навчання або у професійній діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

ФК 12. Здатність до моделювання уроків за різними навчальними технологіями, використання сучасних методів і методичних прийомів навчання на уроках у початкових класах.

ФК 13. Здатність планувати, аналізувати і проводити навчально-виховну діяльність, спрямовану на розвиток особистості в початкових закладах освіти.

ФК 14. Здатність ефективного використання наявних та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси

ФК 15. Здатність користуватися науковою, навчально-методичною та довідковою літературою з актуальних питань сучасної початкової школи.

ФК 16. Здатність вивчати, аналізувати та застосовувати під час планування освітнього процесу професійну літературу

ФК 17. Здатність до організації взаємодії з профільними фахівцями щодо планування освітнього процесу

ФК 18. Здатність до організації та проведення педагогічної діагностики учня

ФК 19. Здатність до здійснення освітнього процесу

ФК 20. Здатність до використання в освітньому процесі системи теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти

ФК 21. Здатність до використання у освітньому процесі методик навчання освітніх галузей,

	<p>визначених Державним стандартом початкової освіти в інклюзивному класі</p> <p>ФК 22. Здатність до організації взаємодії з батьками в різних формах</p> <p>ФК 23. Здатність до створення безпечних, та психологічно комфортних умов освітнього процесу</p> <p>ФК 24. Здатність до створення здоров'язбережувального освітнього середовища, зорієнтованого на особистісний, творчий і духовний розвиток учнів</p> <p>ФК 25. Здатність до врахування при створенні освітнього середовища індивідуальних потреб учнів, в тому числі обдарованих дітей, дітей, які мають особливі освітні потреби</p>
8 – Програмні результати навчання	
	<p>ПРН 1. Наполегливо досягати поставленої мети, прагнути до постійної та систематичної роботи, спрямованої на вдосконалення професійно-педагогічної майстерності та якісно виконувати роботу у професійній сфері.</p> <p>ПРН 2. Грамотно висловлюватися в усній та писемній формі, використовувати мову професійного спілкування, пояснювати й характеризувати факти і явища державною мовою.</p> <p>ПРН 3. Грамотно розробляти матеріали занять та їх викладати відповідно до вимог початкової школи.</p> <p>ПРН 4. Використовувати новітні освітні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання.</p> <p>ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.</p> <p>ПРН 6. Впроваджувати прийоми мотивації, самомотивації на шляху до досягнення спільної мети, виявляти вміння адаптувати свою поведінку до прийняття системи цінностей іншого.</p> <p>ПРН 7. Бути творчою та креативною особистістю, підвищувати рівень педагогічної культури.</p>

ПРН 8. Працювати нетрадиційно, усувати формалізм і одноманітність у роботі.

ПРН 9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички в професійно-педагогічній діяльності.

ПРН 10. Користуватися сучасними педагогічними технологіями при підготовці і проведенні навчально-виховного процесу початкової школи.

ПРН 11. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПРН 12. Застосовувати знання при вирішенні складних задач і проблем у процесі навчання або у професійній діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

ПРН 13. Пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел та ефективного використання на практиці різних теорій в області комунікації.

ПРН 14. Здатність аналізувати та опрацьовувати нормативні документи з метою їх використання у професійній діяльності

ПРН 15. Здатність аналізувати перспективні підходи до навчання, розвитку, виховання й соціалізації учнів

ПРН 16. Володіти новими інноваційними технологіями у професійній сфері.

ПРН 17. Здатність застосовувати сучасні підходи до навчання, розвитку, виховання й соціалізації учнів під час планування освітнього процесу

ПРН 18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та організацій.

ПРН 19. Проектувати програми спільної діяльності учня й учителя на уроках у початковій школі в умовах упровадження нових педагогічних технологій.

ПРН 20. Застосовувати знання при вирішенні складних задач і проблем у процесі навчання або у професійній діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та

	<p>характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>ПРН 21. Практично використовувати комунікаційні навички, ефективно застосовувати комунікаційних концепцій, використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ПРН 22. Використання сучасних методів і методичних прийомів навчання на уроках у початкових класах.</p> <p>ПРН 23. Застосовування іноземної мови на загальному та загально-професійному рівнях; вміння будувати міжособистісну взаємодію, працювати в групах, щоб локалізувати, отримати та опрацювати дані для вирішення завдання дослідження.</p> <p>ПРН 24. Здатність до організації освітнього процесу з використанням сучасних педагогічних технологій інклюзивної освіти.</p> <p>ПРН 25. Здатність реалізовувати сучасні методики навчання освітніх галузей, передбачених Державним стандартом початкової освіти, під час проектування уроку</p> <p>ПРН 26. Розробляти спільно з профільними фахівцями індивідуальні програми розвитку та навчання учнів, які потребують особливої уваги</p> <p>ПРН 27. Реалізовувати сучасні методики навчання освітніх галузей, передбачених Державним стандартом початкової освіти, під час проектування уроку в інклюзивних класах</p> <p>ПРН 28. Здатність організовувати та залучати учасників освітнього процесу до створення здоров'язбережувального освітнього середовища, середовища, яке зорієнтоване на особистісний, творчий і духовний розвиток учнів</p>
9 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Освітній процес за програмою «Початкова освіта. Інклюзивна освіта» спеціальності здійснюють загальноуніверситетські кафедри, а також безпосередньо кафедра початкової освіти, яка є випусковою. Добір і комплектація кадрів в університеті здійснюється відповідно до чинного законодавства, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад»</p>

	<p>та «Положення про порядок роботи конкурсної комісії по відборі кандидатур на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників МДПУ імені Богдана Хмельницького». Усі штатні посади науково-педагогічних працівників заміщено на основі обрання за конкурсом відповідно до визначеної процедури. Викладачі працюють на основі укладених відповідним чином строкових трудових договорів та індивідуальних контрактів.</p> <p>Доктори і кандидати наук: педагогічних, філософських, технічних, філологічних.</p> <p>ЗВО забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років відповідно до ст. 60 Закону України «Про вищу освіту» та ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (Постанова КМУ від 30.12.2015 р., № 1187).</p> <p>Конкретні форми підвищення кваліфікації визначає ЗВО.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>В університеті створена достатня матеріально-технічна база для підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Початкова освіта. Інклюзивна освіта».</p> <p>Освітній процес з викладання фахових дисциплін в достатній кількості забезпечений спеціалізованими кабінетами: лекційна аудиторія, ауд. 143; Педагогічна лабораторія початкової школи; кабінет педагогіки та психології початкової освіти, ауд. 139; кабінет методик початкової освіти, ауд. 134; кабінет комп'ютерних технологій, ауд. 131; бібліотека, читальний зал, спортивні зали, комп'ютерні лабораторії.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Забезпеченість освітньої програми підготовки бакалаврів відповідно до умов ліцензування (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. №1187) та акредитації ЗВО, зокрема, наявність: науково-методичних комплексів дисциплін (у тому числі електронні версії); навчальної та навчально-методичної літератури, статистичних матеріалів; методичних рекомендацій для проведення практичних і самостійних робіт; бібліотечного фонду фаховими, у т.ч. міжнародними, періодичними виданнями та інтернет-ресурсами. Навчальний процес забезпечений елементами дистанційного навчання за програмою Moodle.</p>

	Забезпечення доступу здобувачів вищої освіти до Інтернет-ресурсу та використання пакетів спеціалізованих ліцензованих програм, обладнання аудиторій сучасними засобами навчання.
10 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки.
Міжнародна кредитна мобільність	Виpusкова кафедра має договори про співпрацю з міжнародними університетами. Допускається перезарахування кредитів, отриманих в інших університетах, за умови відповідності набутих компетентностей.